



Fødevareforbundet NNF's ordinære kongres 2025

MUNDTLIG BERETNING

**v/Forbundsformand Ole Wehlast
23. oktober 2025**

DET TALTE ORD GÆLDER

Kære venner

Jeg har glædet mig til at stå her i dag. Til at se jer. Til at mærke fællesskabet.

For det er fællesskabet, der binder os sammen – og det er fællesskabet, der bærer os gennem alt det, der forandrer sig.

Og meget har forandret sig. Verden omkring os er ikke den samme, som da vi mødtes sidst.

Der er krig i Europa, priser stiger, og vi oplever et pres på både klima og arbejdsmarked, som vi ikke har set før.

Vi mærker det alle i hverdagen.

Og alt for mange oplever, at kravene stiger – uden at hænderne bliver flere.

Men midt i alt det står noget fast:

Vi står fast.

Vi står sammen.

Og vi bliver ved med at kæmpe for det, der er kernen i vores fællesskab – retten til et arbejde, man kan leve af og være stolt af.

Det er netop det, denne beretning handler om.

Hvordan vi som forbund tager ansvar, bruger vores stemme – og skaber forandring, der mærkes.

For det er ikke nok at tale om solidaritet og grøn omstilling.

Vi gør det.

Hver eneste dag – på arbejdspladserne, i afdelingerne, og her – sammen.

Men jeg er også ydmyg.

Det er aldrig én person, der gør forskellen.

Det er altid fællesskabet.

Det er jer.

Jer i produktionen, ved linjen på slagteriet, i mejeriet, på slikfabrikken, ved ovnen i bageriet.

Det er jer, der hver dag gør Danmark stærkere.

Det er jer, der får samfundet til at hænge sammen, også når det knager.

Når jeg kører rundt i landet, møder jeg jer dér, hvor hverdagen leves.

I pauserummet, ved maskinerne, i rygerummet, midt i travlheden.

Men jeg møder også uro.

En bekymring, der sniger sig ind – om fremtiden, om jobbet, om kroppen, om hvor længe man egentlig kan holde til det.

Og den bekymring forstår jeg godt.

For vi skal ikke kigge dybt ind i fødevaresektoren, før virkeligheden folder sig ud i al sin barskhed.

Der er Ole, der på sin fridag fik en fyreseddel i stedet for en advarsel.

Han havde arbejdet loyalt i mange år, men da ledelsen ændrede deres papirarbejde, blev advarslen pludselig forvandlet til en bortvisning.

Helt uden varsel.

Det var et chok.

Men fordi Ole var medlem hos os, stod han ikke alene. Vi hjalp ham – og vi vandt sagen. Også selv om vi skulle helt i Arbejdsretten.

For sådan skal det være: Når uretfærdigheden rammer, skal fællesskabet stå klar.

Som da Anette mødte op på sin arbejdsplads med kager til de kolleger, hun var så glad for.

Men inden hun fik nået at dele dem ud, stak chefen hende en fyreseddel.

Opsagt efter 24 år på grund af omstruktureringer.

Men den gik ikke.

Anette tog fat i os – og vi kæmpede Anettes sag, så hun kunne forlade arbejdspladsen med et halvt års opsigelse med løn og derudover seks måneders godtgørelse.

I alt over 250.000 kroner.

For mennesker skal behandles med respekt – ikke som en brik, man kan flytte, når det passer bedst i skemaet.

Og så er der Anders, der fik en øjensygdom, som truede med at tage både synet og jobbet fra ham.

Han frygtede, at han ville blive kasseret, før han selv havde noget at skulle have sagt.

Men fordi han havde en stærk tillidsrepræsentant og et forbund i ryggen, fandt vi en løsning. Anders beholdt jobbet.

Og i dag er han tilbage i produktionen.

For ingen skal miste sit arbejde, bare fordi kroppen svigter.

De historier gør indtryk, ikke fordi de er usædvanlige, men fordi de desværre er alt for almindelige.

Bag hver enkelt sag står et menneske, en familie, et livsværk. Og hver gang vi vinder sådan en sag, beviser vi, hvorfor fagbevægelsen findes.

Og vi har været vidner til en tid, hvor uretfærdigheden har vist sit ansigt igen og igen.

Vi har set pandemien ramme vores brancher hårdt. Vi har set kollegaer blive syge med Covid-19 på slagterierne.

Vi har set familier blive ødelagt, fordi familiens forsørger blev ramt af Covid. Vi har set folk kæmpe i årevis for at få anerkendt, at sygdommen faktisk kom fra arbejdet. Og vi har stået sammen med dem.

Vi har stået i retten. Vi har kæmpet kampen. Og vi har vundet. Vi fik anerkendt, at sygdommen var en arbejdsskade.

Når jeg kigger ud over jer, ser jeg tusindvis af historier. Historier om slid, ja. Men fødevarearbejdet er ikke bare et job. For mange er det også et kald, en tradition, en identitet.

Det er brødet på bordet, mælken i køleskabet, bøffen eller koteletten på tallerkenen. Det er danskernes hverdag – og uden jer ville intet hænge sammen.

Fødevarearbejdet er Danmarks rygrad, og det skal I være stolte af.

Men jeg ser også en tid, hvor alt for meget bliver målt i kroner og ører, og alt for lidt i mennesker.

Hvor regnearkene fylder mere end virkeligheden.

Hvor politiske beslutninger alt for ofte træffes hen over hovedet på dem, det i virkeligheden handler om.

Og derfor er det så vigtigt, at vi samles til kongres.

For *her* kan vi minde hinanden om, hvad der virkelig betyder noget:

Mennesker.

Ikke bare tal. Ikke bare statistikker.

Men mennesker.

Derfor skal vi tale om det, der binder os sammen – om værdighed.

For et godt arbejdsliv handler ikke kun om løn og arbejdstid.

Det handler om respekt. Om at kunne gå på arbejde uden frygt. Om at blive behandlet ordentligt – også når livet går skævt. Og om at kunne slutte arbejdslivet på en værdig måde.

Kan I huske den begejstrede stemning på kongressen i Aalborg for fire år siden?

Dengang statsminister Mette Frederiksen takkede **OS** for at have kæmpet for lønmodtagernes ret til at være – Værdig – Før – Færdig.

Vi vidste godt, at det kun var første skridt. Og lige nu ser vi, hvordan ordningen stille og roligt bliver udhulet.

Pensionsalderen stiger.

Anciennitetskravet strammes.

Og færre og færre får adgang.

Det var ikke meningen.

Vi kan ikke have et system, der lader bageren og slagteren arbejde sig halvt ihjel, mens akademikeren kan blive siddende bag skrivebordet til de er 70 år.

Det er ikke rimeligt.

Og det er ikke det Danmark, vi kender.

Da ordningen blev indført, forventede man, at over 30.000 personer ville få adgang i 2024.

Virkeligheden? Vel omkring 12.500.

Og ifølge Finansministeriet kan det tal på sigt falde til blot 2.000.

Det er en glidebane, hvor en velfærdssucces langsomt tømmes for indhold.

Og oven i det ser vi de borgerlige kræfter rykke frem.

“Afskaf Arne,” siger de.

“Skræl det hele væk,” som Lars Løkke formulerede det.

Men lad os lige slå fast: Tidlig pension og seniorpension er ikke luksus.

Det er *ikke* forkælelse.

Det er rettigheder.

Det er en håndsrækning til mennesker, der har slidt et helt liv.

Og vi finder os ikke i, at vores medlemmer bliver kasterbolde i et politisk spil.

Derfor står sammen med vores kammerater i Alliancen for en værdig tilbagetrækning, som er Blik- og Rørarbejderforbundet, Dansk EI-Forbund, Malerforbundet og Serviceforbundet. Tak til Henrik i Blik og Rørarbejderforbundet, Benny i EI-forbundet, Tonni i Malerforbundet og John i Serviceforbundet.

For vi står ikke bare SAMMEN – vi står FAST.

Derfor siger jeg det igen: Vi *skal* fastfryse Arne-pensionen på de nuværende 64 år.

Vi skal sikre, at mennesker, der har arbejdet i 47 år, stadig har ret til at trække sig tilbage – uanset hvad folkepensionsalderen bliver.

Venner, kampen fortsætter.

For Danmark *har* råd til retfærdighed.

Beskæftigelsen er høj, råderummet vokser, og vores medlemmer har bidraget til velstanden.

Nu er det samfundets tur til at give os noget tilbage.

Derfor siger vi det igen:

Fastfrys Arne-pensionen – stå fast på retfærdigheden!

Organisering

Når jeg står her i dag og taler om værdighed, så handler det ikke kun om retten til en ordentlig afslutning på arbejdslivet.

Det handler også om retten til en ordentlig hverdag – hver eneste dag imellem det første og det sidste stempel i tidsuret.

For værdighed og tryghed i arbejdslivet kommer ikke af sig selv.

Det kræver organisering.

Det kræver fællesskab.

Og det kræver, at vi tør stå sammen – også når det koster noget.

Vi ved, at lige her betyder størrelsen noget.

Jo flere vi er, jo stærkere står vi.

Det lyder banalt, men det er helt afgørende.

Derfor er det så vigtigt, at vi bliver ved med at organisere nye medlemmer og fastholde de eksisterende.

For uden medlemmer er der intet forbund.

Uden forbund, ingen overenskomster.

Og uden overenskomster – intet sikkerhedsnet, ingen rettigheder og ingen respekt.

Og vi ved, hvordan virkeligheden ser ud. For det er først, når det går galt – når lønnen mangler, når kroppen giver op, eller når man bliver uretfærdigt behandlet – at man opdager, hvad fællesskabet egentlig betyder.

Vi har set det igen og igen i de seneste år.

Hos Bisca, hvor Gitte og kollegaerne manglede over 350.000 kroner i feriepenge, og det var Fødevareforbundet NNF, der fik pengene hjem.

Hos Amy, der blev snydt for 92.000 kroner i løn – og stod helt i chok, da hun så beløbet på sort og hvidt.

Eller hos Rikke, der manglede 79.000 kroner og Josefine, som fik 60.000 kroner tilbage, da vi opdagede fejlen.

Det er virkelige mennesker, virkelige penge og virkelige sejre.

Og hver gang en sag bliver vundet, så viser vi, hvad forskellen på et fællesskab og et forsikringsselskab egentlig er.

Men vi skal også være bevidste om, at det ikke kommer af sig selv.

Organisering er ikke noget, man gør med et klik.

Det sker på gulvet, i pausen, i øjenhøjde.

Det sker, når tillidsrepræsentanten tager snakken med den nye kollega – og fortæller, hvorfor det betyder noget at være medlem.

Derfor er tillidsrepræsentanterne vores stærkeste våben.

Uden jer – ingen kontakt.

Uden jer – intet sammenhold.

Og jeg vil gerne sige det tydeligt her: I gør en forskel hver eneste dag. I står midt mellem ledelsen og kollegerne, ofte i stormvejr, og alligevel holder I fast.

Det kræver mod. Og det kræver ryggrad.

Så tak, venner, for jeres indsats – I bærer forbundet på jeres skuldre.

Vi ved det alle sammen: vores brancher er hårde.

Slagterierne med de tunge løft, bagerierne med varmen og nætterne, mejerierne med støjen og kulden, butikkerne med næsten døgnåbent og kunder, der glemmer respekten for de ansatte.

Det slider. På kroppen – og på sindet.

Vi har hørt historierne.

Brian, der faldt fire meter ned og bagefter kun kunne dreje hovedet fem grader.

Damian, der næsten fik revet armen af i en maskine.

Han sagde: "Jeg aner ikke, hvad jeg havde gjort uden Fødevareforbundet NNF."

Venner, det er ikke historier fra en fjern fortid. Det er virkeligheden i dag. Og derfor er kampen for ordentlige forhold og et sikkert arbejdsmiljø en kamp, vi må tage hver eneste dag.

Og vi har set, hvad der sker, når uretfærdigheden rammer.

Men fordi vi stod bag dem, fandt de løsninger.

De fik retfærdighed. De fik en fremtid.

Det er det, organisering betyder. Det er det, fællesskabet kan.

Men lad os være ærlige: fællesskab kræver handling. Ikke kun fine ord.

Derfor søsatte vi i 2022 vores organiseringsteam. De har ét – og kun ét – formål: at hverve medlemmer og skabe synlighed.

Ikke med kampagner og slogans, men ved at være til stede. Ved at møde fødevarearbejderne, dér hvor de er. På gulvet, i pausen, om natten, i weekenden.

Deres arbejdsplads er landevejen.

De møder folk i slagterierne, i butikkerne, i mejerierne. De står klar klokken tre om natten ved porten, når nattevagten møder ind. De er til stede, når kollegerne går hjem efter en lang vagt.

Og det virker.

Langt de fleste besøg ender med, at et nyt medlem melder sig ind.

I har sikkert selv mødt dem. Den lille flok, der kører landet tyndt.

De fortæller gerne om møderne – om folk, der først sagde nej, men som endte med at sige: "Jeg melder mig ind – for I er de eneste, der faktisk kommer herud".

Det er det, der virker.

Sebastian på Thise mejeri havde længe gået med overvejelserne om at melde sig ind – men selv de bedste intentioner kan trække ud. Så det var først, da organiseringsteamet kom på besøg, at han meldte sig ind.

Men organiseringsteamet kan ikke gøre det alene.

Vi står stærkest, når alle tre ben bærer: tillidsrepræsentanterne, afdelingerne og forbundet.

Tillidsrepræsentanterne har hånden på kogepladen.

Afdelingerne ved, hvor der skal sættes ind.

Teamet ved, hvad der virker.

Det er dén treenighed, der gør forskellen.

Og den virker – på slagterier, bagerier, mejerier, i butikker og på fabrikker.

Derfor skal vi fortsætte med at uddanne, støtte og løfte vores tillidsrepræsentanter.

Uden dem – ingen kontakt.

Uden dem – intet fællesskab.

De er vores frontlinje. Og de gør en forskel hver eneste dag.

For det er jer, der holder faklen tændt – og sørger for, at fællesskabet aldrig går ud.

Ungdomsarbejdet

Og så er der ungdommen.

For vores bevægelse skal ikke kun kæmpe for dem, der har arbejdet i fyrré år – men også for dem, der lige er begyndt.

Jeg har mødt mange unge på arbejdspladserne – unge lærlinge med drømme i øjnene og hænderne fulde af mel eller mælk. De er dygtige, men de kender ikke altid historien. De ved ikke, at de rettigheder, de tager for givet, er kæmpet hjem gennem generationer.

Derfor har vi styrket vores ungdomsarbejde. Vi har unge medlemmer, der deltager aktivt i afdelingerne, arrangerer kurser og events, og som taler med andre unge i et sprog, de forstår.

Og de gør det på deres egen måde.

De er ikke bange for at larme.

De er ikke bange for at udfordre.

De kan finde på at marchere gennem byen med en kiste forrest – for at begrave uddannelsessnobberiet.

Eller klæde sig ud som grise foran Christiansborg, fordi de vil have stoppet smågriseeksporten.

Det er måske provokerende, men det er også stærkt. For de siger det, som det er. Og de bliver hørt.

Og de har vist, at kampen for en værdig tilbagetrækning ikke kun handler om de ældre – men om alle, der arbejder. For de ved, at det, der truer *én* generation, truer os alle.

Derfor skal vi give dem plads. Ikke kun i ungdomsudvalgene, men i de rigtige beslutningsrum.

Vi skal lytte til dem, give dem ansvar og lade dem forme fremtiden.

For det er dem, der skal bære fanen videre.

Og *jeg* siger jer: Når jeg ser, hvordan de unge står sammen, hvordan de tager kampen – så ved *jeg*, at den danske model også har en fremtid.

At solidariteten ikke er en fortælling fra fortiden, men en kraft, der lever i dag.

Overenskomster

Venner, vi kan tale nok så meget om organisering, om fællesskab og om medlemskab – men i sidste ende handler det hele om én ting: Overenskomsterne.

Det er dér, vi omsætter fællesskab til virkelighed. Det er dér, vi forvandler ord til handling.

Og det er dér, forskellen mærkes. For uden overenskomster – ingen retfærdighed i hverdagen.

Overenskomsterne er ikke bare papir.

De er rygraden i vores faglige fællesskab.

De sikrer lønnen.

De sikrer vilkårene.

De sikrer fagligheden - og de sikrer solidariteten.

Og lad os være ærlige: De bliver ikke til uden kamp.

Vores modparter – arbejdsgiverne – har mindst lige så stærke holdninger og interesser, som vi har.

Derfor er overenskomstforhandlinger ikke bare teknik og tal. Det er vilje. Det er strategi. Og det er sammenhold.

Og husk nu – fællesskab giver sammenhold - sammenhold giver styrke - og styrke giver resultater.

Og når forhandlingerne nærmer sig, kan man mærke det i hele organisationen – nerven, energien, spændingen.

Vores næstformand Jim plejer at sige, at overenskomstforhandlinger for os er lidt som jul, påske og pinse på én gang. Alt kulminerer dér. Og siden vi sidst stod på en kongres, har vi siddet ved bordet tre gange: på det private område i 2023 og 2025 og på det offentlige i 2024.

Jeg vil ikke gennemgå alle forhandlingerne. Det får både Jim og holdet af forhandlingssekretærer rig mulighed for senere på kongressen.

Og det er måske uretfærdigt at fremhæve noget fremfor noget andet. Jeg vover alligevel pelsen.

I 2023 var stemningen tung. Store bededag blev fjernet. Inflationen rasede. Krigen i Ukraine pressede økonomien. Vi forberedte os på konflikt.

I afdelingerne blev der lavet bannere, planlagt busruter og forberedt demonstrationer.

Vi var klar til at stå foran Forligsinstitutionen med faner og kampgejst.

Men efter mange ugers forhandlinger kunne fanerne pakkes sammen igen – for det lykkedes.

Arbejdsgiverne læste situationen og anerkendte virkeligheden. Vi fik en samlet stigning på 10,5 % over to år, heri var indeholdt, at fritvalgs-kontoen voksede med 2 %, og arbejdsgiverne overtog betalingen af 2 % af pensionen.

Et historisk resultat. Faktisk skal vi rigtig langt tilbage i tiden for at finde noget, der matcher det.

Og ved I hvad – det mærkes ude i hverdagen. På lønsedlerne. I fritiden. I trygheden. Det er dér, resultaterne bliver virkelighed.

Og så en nyskabelse fra forhandlinger her i år, som vi med rette kan være stolte af: Arbejdsmiljørepræsentanterne får nu et årligt honorar på 9.000 kroner.

Det er ikke bare kroner og øre.

Det er en anerkendelse.

En kollektiv tak for det ansvar, de bærer hver eneste dag.

Og medlemmerne har givet deres næsten overvældende opbakning til de resultater, der er forhandlet hjem.

Men ikke nok med det. Ved hver eneste afstemning har vores stemmedeltagelse ligget helt i top blandt forbundene i Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Det fortæller mig to ting: For det første leverer vi aftaler, som vores medlemmer tror på.

For det andet er vi rasende dygtige til at engagere medlemmerne.

For det her sker ikke af sig selv. Det sker, fordi vi forbereder os grundigt. Fordi vi har stærke forhandlingsudvalg. Og fordi vi står sammen – før, under og efter forhandlingerne.

Men tallene og aftalerne fortæller kun halvdelen af historien.

For bag hvert resultat står hundredvis af medlemmer, der har bidraget med krav, idéer og erfaringer.

Jeg tænker på de mange virksomhedsbesøg, hvor tillidsrepræsentanter, slagteriarbejdere, bagere, mejeriansatte og butiksfolk delte deres ønsker og bekymringer.

Det er dér, overenskomsten begynder – ikke ved forhandlingsbordet, men ude i virkeligheden.

Og jeg tænker på alle jer, der sørgede for, at stemmesedlerne blev udfyldt. Der stod ved kantinebordene og forklarede, hvad aftalen betød. Der ringede til kollegerne. Der tog snakken. Den indsats er uvurderlig.

For overenskomsten er kun så stærk, som medlemmernes opbakning gør den.

Og husk: Overenskomsten er ikke bare et dokument – den er en pagt mellem os. Et løfte om, at vi står sammen. Hver gang.

Sproget er nøglen til fællesskabet

Når vi taler om fremtidens arbejdsmarked, må vi også tale om dem, der allerede er en del af det – vores udenlandske kolleger.

For uden dem, ville fødevarerindustrien ganske enkelt ikke kunne køre rundt.

På mange arbejdspladser udgør de halvdelen af de ansatte – ja, nogle steder endnu flere.

Og lad mig sige det helt tydeligt: der er ikke noget problem i, at vi arbejder side om side med folk fra andre lande.

Tværtimod. Mange af dem knokler hårdt, er loyale, og bliver hurtigt en del af holdet.

Men der er ét problem, vi ikke kan ignorere.

Og det er sproget!

Sproget, venner!

Jeg stod her på kongressen tilbage i 2016 og sagde det samme. Dengang handlede det om kolleger fra Østeuropa, der havde svært ved dansk.

I dag er udfordringen en anden.

Nu kommer mange fra lande uden for EU – fra Filippinerne, fra Pakistan, fra Ukraine – mennesker, der hverken taler dansk eller engelsk.

Og så står vi dér igen – i produktionen, på slagteriet, i bageriet, i mejeriet – og må pege og bruge tegnsprog i stedet for at tale sammen.

Når man ikke kan forklare, at en maskine er farlig.

Når man ikke forstår sikkerhedsinstruktionerne.

Når man ikke kan tale med kollegaen i pausen.

Så bliver arbejdet tungere, og fællesskabet svagere.

For sproget er ikke bare et redskab. Sproget er *fællesskabet*.

Det er dér, vi deler en joke i frokostpausen. Dér, vi kan støtte en kollega, der har det svært. Dér, vi står skulder ved skulder, når vi skal tale med ledelsen.

Uden fælles sprog – intet fællesskab.

Og lad os være ærlige: det handler ikke kun om arbejdspladsen.

Når man ikke kan tale med naboen, med forældrene i børnehaven eller med de andre i idrætsforeningen, så bliver man stående udenfor.

Og så mister vi noget af det, der gør Danmark til Danmark: sammenhængskraften.

Men hvad gør arbejdsgiverne?

De hyrer stadig flere fra tredjelande. De glæder sig over hænderne – men vender ryggen til sproget. "Det må de klare selv," siger de.

Det er hykleri!

Hvordan skal man gå til danskundervisning, hvis man arbejder på skiftehold, og skal have familielivet til at hænge sammen?

Det sker ikke. Og det ved arbejdsgiverne godt.

Men vi ved også, at det *kan* lade sig gøre, når viljen er der.

Jeg husker besøget på småkagefabrikken Kelsen i Nr. Snede. Her brugte man lavsæsonen til at lære kollegerne at tale dansk sammen.

Eller tag Bisca i Stege. Her blev danskundervisningen en kæmpe succes – så stor, at virksomheden fik en integrationspris for indsatsen.

Jeg glemmer aldrig, da jeg mødte to ukrainske kvinder ved pakkebåndet. Efter få måneder havde de lært så meget dansk, at de kunne tale med mig. De smilede, de lo – og de var blevet en del af holdet.

For hvad sker der? Samarbejdet bliver bedre. Sikkerheden bliver højere. Og trygheden vokser.

Det er dét, sprog kan.

Det skaber fællesskab.

Det skaber stolthed.

Det skaber Danmark.

Men selvom Kelsen og Bisca har taget udfordringen alvorligt, er det langt fra nok til at sikre et fælles sprog på arbejdspladserne. For langt de fleste virksomheder skubber ansvaret fra sig.

Det går ikke. Hvis virksomhederne fortsat vil være stærke, skal de også stille med det stærkeste hold. Det kræver, at alle taler dansk.

Derfor siger vi klart og tydeligt: Danskundervisning i arbejdstiden skal være et lovkrav!

Det skal ikke være et spørgsmål om velvilje, men om ansvar.

Vi har jo tidligere set, hvad der sker, når man lader stå til.

I 60'erne og 70'erne kom tusindvis af gæstearbejdere hertil.

De knoklede, men fik aldrig sproget. Aldrig chancen for at blive en del af fællesskabet.

Og mange af dem – og deres børn – betaler prisen den dag i dag.

Skal vi virkelig gentage den fejl?

Skal vi endnu engang overlade mennesker til marginalisering, bare fordi vi ikke havde modet til at stille krav til arbejdsgiverne?

Nej, det skal vi ikke.

Vi har fået gennemført en meningsmåling, der viser, at 92 procent af danskerne mener, at gode danskkundskaber fremmer integrationen – både på arbejdspladsen og i lokalsamfundet.

Og I hørte rigtigt. Jeg sagde 92 procent!

Så jeg spørger bare: Hvad venter vi på, Christiansborg?

For danskkundskaber handler ikke kun om integration – det handler om sikkerhed, faglighed og stolthed.

Det handler om os alle sammen.

Se så at komme i gang!

Fødevarer, arbejdspladser og grøn omstilling

Lad mig sige det ligeud.

Fødevarerarbejderne har igen og igen stået for skud, når politikere og arbejdsgivere har talt om grøn omstilling af landbruget.

Men uden jer – uden danske fødevarerarbejdere – er der ingen grøn omstilling.

For hvem skal ellers producere de varer, vi alle lever af?

Hvem skal sikre, at Danmark også fremover har en stærk fødevarerindustri med kvalitet, ordentlige arbejdspladser og produkter, der kan konkurrere internationalt?

Derfor kæmper vi for en grøn omstilling, der både er realistisk og retfærdig.

Klimamålene skal nås, ja - men sgu da ikke ved, at slagteriarbejdere, mejeriansatte og andre fødevarerarbejdere betaler prisen med deres job.

Grøn Trepert viste, hvad det betyder, når Fødevarerforbundet NNF sidder med ved bordet.

Det er her, vi for alvor kan gøre en forskel.

Ekspertgruppen foreslog en CO₂-afgift på 750 kroner pr. tons CO₂.

Det kunne have kostet op mod 8.000 job – heraf 2.500 på slagterier og mejerier alene.

Vi sagde: Det bliver ikke på vores vagt.

Resultatet blev en aftale, hvor både mælk, kvæg og grise kan følge med – og faktisk helt undgå afgifter, hvis der investeres i ny teknologi.

Vi fik også slået fast, at smågrise ikke må have lavere afgift end slagtegrise. Ellers ville endnu flere blive eksporteret, og danske slagterier ville stå med endnu færre dyr.

Jeg ved godt, at nogen har brokket sig over resultatet. Men lad os nu være ærlige: det ville have været langt værre, hvis vi ikke havde siddet med.

Det er nemt at være mandagstræner, stå på sidelinjen og ryste på hovedet. Det svære er at tage ansvaret og sætte sig ved bordet. For det er dér, man får indflydelsen.

Uden Fødevareforbundet NNF var mange flere job i fare. Vi gjorde forskellen mellem en ødelæggende afgift og en realistisk aftale, som landbruget kan arbejde sig ud af.

Det her viser, hvorfor det er så afgørende, at vi sidder med ved forhandlingsbordet.

For man kan mene meget om resultatet – men uden NNF's stemme, var der slet ikke blevet lyttet til fødevarearbejderne.

Vi sad med ved bordet, sammen med Dansk Metal. Som de eneste fra fagbevægelsen. Vi stod skulder ved skulder og bakkede hinanden op. Så stor tak til Dansk Metal. Tak, Claus.

Men kampen stopper ikke dér. For der er stadig noget, der skriger til himlen...

Eksporten af smågrise!!

Landmændene sender flere grise ud af landet, end de sender til slagtning herhjemme. Med alt hvad det indebærer af udledning af kvælstof til naturen og slid på fællesskabets infrastruktur.

Det er jo fuldstændig grotesk.

Og så sender de grisene ud på lange, lange køreture, blot for at aflevere dem til opfodring langt væk fra Danmark. Og efterfølgende som slagtesvin til udenlandske slagterier, der er i direkte konkurrence med danske arbejdspladser.

Jeg har været til utallige møder på Christiansborg, og mit budskab har hver gang været krystalklart og uden omsvøb:

Stop den vanvittige eksport af danskfødte levende smågrise!

Og det her handler ikke bare om grise.

Det handler om arbejdspladser, dyrevelfærd og sund fornuft.

Og politikerne *har* faktisk lyttet til os.

Der er kommet loftshøjdekrav til de lastbiler, der transporterer smågrise, så der kan være færre smågrise på lastbilerne.

Og der er en afgift på halekupering på vej, og pengene bliver kun betalt tilbage, hvis grisene opdrættes med hele haler.

Men vi må også være realistiske: det stopper ikke alt på én gang. Så længe profitten er så meget større i Tyskland og Polen eller sågar Italien, fortsætter strømmen af smågrise ud af landet.

Lige nu står kampen i EU.

Vi presser på for at få transporttiden for levende dyr ned fra 24 til 8 timer.

Men mange lande har andre prioriteter, og dyrevelfærd står ikke øverst på dagsordenen.

Og når vi får strammet reguleringen et sted, finder eksportørerne hurtigt et hul i reglerne et andet sted. Forleden kunne vi læse i Politiken, hvordan smågrisene bliver omlastet ulovligt i Italien, for at omgå reglerne om transport.

Men vi bliver ved.

Vi sender høringsvar, samarbejder med kolleger i andre lande og støtter de danske Europa-Parlamentarikere, der kæmper samme kamp.

Vi skal have vendt udviklingen. Ellers risikerer vi, at Sæby og Ringsted ikke bliver de sidste slagterier, vi mister, på grund af råvaremangel.

Og hver gang et slagteri lukker, forsvinder ikke bare job – men også et fællesskab. Et lokalsamfund. En del af Danmark.

Ja, vi kan kæmpe for råvaregrundlaget på udvalgte strækninger, men vi er ikke en landbrugsorganisation med en hær af eksperter. Vi hverken kan eller skal kæmpe alle landbrugets kampe.

Men vi må kende vores rolle. Vi skal finde balancen.

Og vi skal altid huske, hvem vi er.

Vi er og bliver en fagforening for lønmodtagere.

For dem, der står ved maskinerne, ved ovnene, i butikkerne og ved båndene. Og vi bokser allerede i en tungere vægtsklasse, end vi egentlig vejer.

Det betyder ikke, at vi vender ryggen til landbruget, men det betyder, at vi aldrig må glemme vores medlemmer på brød- og kagefabrikkerne, i tobaks- og nikotinindustrien og i butikkerne.

International solidaritet

Vores bevægelse rækker langt ud over Danmarks grænser. For fødevarer, kolleger og fællesskab kender ingen grænser. Lønmodtagere skal stå sammen. Vi må ikke blive os selv nok og glemme dem, der stadig kæmper ude i verden for de mest basale rettigheder.

Når danske virksomheder som Danish Crown, Arla og Scandinavian Tobacco Group opererer ude i verden, følger vi med.

Vi spørger: hvordan bliver medarbejderne behandlet der? Hvordan ser arbejdsvilkårene ud der, hvor danske virksomheder tjener sine penge?

For flotte CSR-aftaler betyder intet, hvis virkeligheden på fabriksgulvet er en anden.

Og når mennesker bliver forhindret i at organisere sig, er det vores sag. Vores krav er enkelt: lev op til jeres egne værdier og sæt jer til forhandlingsbordet i god tro. Uanset om I er i Danmark eller i udlandet.

Vores internationale arbejde handler om indflydelse. Den får vi gennem vores samarbejde i EFFAT – vores europæiske fællesskab. Gennem EFFAT har vi sikret ændringer i EU's Globaliseringsfond.

Det betød, at kollegerne i Sæby fik adgang til 23 millioner kroner til opkvalificering, da slagteriet lukkede.

Det gjorde en forskel – fordi solidaritet virker, når den bliver organiseret.

Desværre er international politik i disse år ikke ligefrem præget af solidaritet. Tværtimod. Højrefløjen buldrer frem, og arbejdstager-rettighederne presses fra alle sider.

USA fører handelskrig, EU bøjer sig for pres, og resultatet er toldmure, der rammer vores eksport af fødevarer, mens andre sektorer slipper.

Når EU accepterer 15 procent told på dansk kød og mejeriprodukter, bare for at få billigere adgang til at sælge biler og medicin til USA, er det et svigt af de fødevarearbejdere, der leverer et af Danmarks store eksport-eventyr.

Derfor skal vi holde fast i det, vi ved virker – sammenhold på tværs af grænser.

Vi skal støtte de faglige kampe i Polen.

Vi skal støtte kollegerne i Uganda, hvor vi har hjulpet fagforeningen med at vokse og blive stærkere.

Jeg talte for nylig med Richard Birgirwa, generalsekretær for fødevarearbejderne i Uganda.

Han bad mig bringe en hilsen og en tak til jer. For jeres solidaritet mærkes der – i hverdagen, på fabriksgulvet, i kampen for rettigheder.

Det betyder, at kollegerne tør stå frem, at de tør kræve deres ret, og at de ved, de ikke står alene. Solidaritet er stadig vores stærkeste våben.

Fra fyring til fremtid

Når store virksomheder lukker, rammer det ikke kun produktionslinjer – det rammer mennesker. Det rammer familier. Det rammer hele lokalsamfund.

Vi har set det i de seneste år: Danish Crown i Sæby og Ringsted, Skare Meats i Vejen, AG Snus i Assens og flere andre steder.

Hver gang en fabrik lukker, er det en menneskelig krise.

Men det er også her, Fødevareforbundet NNF viser sin styrke. For vores indsats stopper ikke, når maskinerne slukkes. Det er der, vi rykker ud.

Når arbejdspladser forsvinder, skal fællesskabet stå klar. Og det gør vi.

Vores beskæftigelsesindsats har gjort en mærkbar forskel.

I Sæby, hvor knap 700 medlemmer mistede jobbet i 2023, er næsten halvdelen stadig i job og medlemmer af Fødevareforbundet NNF.

I Ringsted, hvor næsten 1.000 blev fyret, er over halvdelen stadig medlemmer hos os, og fire ud af fem har fundet nyt arbejde.

Det er ikke tilfældigt. Det er resultatet af målrettet arbejde, stærke tillidsrepræsentanter og en tidlig indsats.

Vi sørger for, at mennesker får en ny chance – og at så mange som muligt bliver i fødevarerektoren.

For når vi bevarer erfaringen og kompetencerne i branchen, styrker vi også hele erhvervet. Den bedste erhvervspolitik er den, der sikrer mennesker et arbejde.

Vi ved det godt: fødevarebranchen mangler kvalificeret arbejdskraft.

Der er brug for flere faglærte hænder – både i industrien og i butikkerne. Og samtidig står vi midt i en generationsudskiftning, hvor mange af de dygtige kolleger er på vej ud af arbejdsmarkedet.

Derfor er beskæftigelsesindsatsen ikke bare en pligt. Den er en løftestang til at styrke vores medlemmers værdi på arbejdsmarkedet – og sikre, at de fastholder tilknytningen til arbejdsfællesskabet. Den er en del af vores ansvar som forbund – et ansvar, vi tager alvorligt.

Den 1. januar i år fusionerede vores a-kasse med Din Faglige A-kasse. Det var ikke bare en teknisk beslutning. Det var et strategisk skridt.

Det her handler ikke bare om struktur og systemer – det handler om at bevare menneskeligheden.

Vi er stadig tæt på medlemmerne, også når de står uden job.

Faktisk er vi tættere end nogensinde før.

Allerede i 2023 rykkede vi a-kassens vejledere ind i forbundet og gjorde dem til beskæftigelsesvejledere.

De fik en ny rolle: at være der, når det gælder – når et medlem står midt i usikkerheden efter en opsigelse. Det kræver både faglighed og menneskelighed, og det har de løftet flot.

I dag står Fødevareforbundet NNF på tre ben i beskæftigelsesindsatsen:

Tidlig indsats.

Jobformidling.

Og opkvalificering.

Tre ben, som tilsammen bærer medlemmerne videre i arbejdslivet.

Den tidlige indsats er afgørende.

Vi ved, at jo hurtigere vi reagerer, jo større er chancen for, at et medlem kommer videre i job eller uddannelse.

Derfor skal hjælpen starte allerede i opsigelsesperioden.

Men det kræver, at vi får besked i tide – og her spiller tillidsrepræsentanterne igen en nøglerolle. De er vores øjne og ører på arbejdspladsen. Mange gør det allerede i dag, og det gør en kæmpe forskel.

Vi skal bare sikre, at det sker overalt, hver gang.

Med overenskomsten i 2023 fik vi skrevet ind, at virksomhederne kan udpege uddannelsesambassadører. Det er et vigtigt gennembrud.

Nu har vi ildsjæle ude på gulvet, som brænder for kollegernes udvikling. De hjælper os med at være på forkant.

Tag bare Danish Crown i Sæby. Da slagteriet lukkede i 2023, stod vores uddannelsesambassadør Henning Sørensen skulder ved skulder med tillidsrepræsentanten i jobbanken.

Henning sørgede for, at kollegerne kom på uddannelse, mens Jens Hansen drev jobbanken. Det var samarbejde i praksis. Og det virkede.

Det næste ben er jobformidlingen.

Vi vil være kendt som dem, der kan levere medarbejdere, når virksomhederne mangler hænder. Hurtigt, smidigt – og gratis.

Vi ved, hvad vores medlemmer kan, og vi ved, hvad virksomhederne har brug for. Når Mammen Mejeri mangler folk, eller et bageri søger faglærte, skal vores medlemmer være de første, de ringer til.

Det tredje ben er opkvalificering.

For hvis vores medlemmer skal have en varig plads på arbejdsmarkedet, kræver det kompetencer.

Mange mangler stadig basale færdigheder – dansk, matematik, IT.

Det skal vi hjælpe dem med at løfte.

Samtidig ændrer kravene sig. Den grønne omstilling kræver nye kompetencer – og det kan de for eksempel med en uddannelse som industrioperatør eller procesoperatør.

For vi kan ikke bygge fremtidens fødevarerindustri på fortidens kompetencer.

Når vi taler uddannelse, må vi heller ikke glemme håndværksfagene.

Alt for få unge vælger at blive bager, konditor eller gourmetslagter, og alt for mange falder fra.

Vi ser det allerede – flere bagerier holder søndagslukket, ikke fordi kunderne mangler, men fordi de mangler faglærte hænder.

Vi risikerer at miste stolte håndværkstraditioner.

Derfor må vi skabe arbejdspladser, hvor unge har lyst til at være, og hvor lærlinge bliver mødt med respekt, ikke nedlæthed. Kulturen skal forandres, så håndværket igen bliver et attraktivt valg.

Men vi skal også vise det gode frem. For der findes unge, som elsker deres fag. Som står op hver morgen og glæder sig til at bage, til at forme, til at skabe.

De skal være vores forbilleder. Vi skal give dem en stemme, så de kan inspirere andre til at følge efter.

For vores forbund bygger på faglig stolthed. Og den begynder i håndværket.

Vi står midt i store forandringer. Fusionen af a-kassen har ændret vores rolle, men også givet os nye muligheder.

Vi har vist, at vi kan levere både tidlig indsats, jobformidling og opkvalificering.

Og vi har vist, at vi kan stå skulder ved skulder, når slagterier lukker, og medlemmer mister jobbet.

Nu skal vi bygge videre.

Vi skal sikre, at flere bliver faglærte. At de unge får lyst til at gå ind i håndværksfagene. Og at vores medlemmer altid står stærkt – uanset hvor de er i arbejdslivet.

For uanset hvor meget verden forandrer sig, vil én ting altid stå fast:

Vi hjælper folk fra firing – til fremtid.

Og måske er næste skridt en fælles A-kasse for hele FH – en stærk, effektiv og konkurrencedygtig A-kasse, hvor folk ser sammenhængen mellem tryghed og fællesskab.

Giv det en tanke, venner.

Den danske model under pres

Vi kæmper for de mennesker, der producerer vores fødevarer, for de specialiserede jobs, som binder lokalsamfund sammen, og for den danske model, der har sikret Danmark et velfungerende arbejdsmarked i generationer.

Men lige nu står vi i en tid, hvor balancen i modellen er under pres.

Lukningen af flere store virksomheder har kostet tusindvis af arbejdspladser.

Hver gang vi har stået midt i en krise, har Fødevareforbundet NNF vist, hvad fagbevægelsen betyder, når den virker.

Vi har rykket hurtigt ud, hjulpet de fyrede videre, oprettet jobbanker, sikret uddannelsesforløb og samarbejdet med virksomheder og myndigheder.

Det er den danske model i praksis. Samarbejde, ansvar og respekt – også når det er svært.

Men lad mig hejse et rødt flag, som både gælder os og den samlede fagbevægelse.

Vi skal have vendt medlemsudviklingen.

Det koster den danske fagbevægelse dyrt, at medlemstallet falder.

Og det gælder også rent bogstaveligt.

Færre medlemmer, betyder færre indtægter – og det presser forbundenes økonomi.

Også vores.

I morgen har vi sat punktet på dagsorden.

For det er vigtigt, at vi i fællesskab beslutter, hvordan Fødevareforbundet NNF i den kommende kongresperiode får en bæredygtig økonomi.

Vi skal sikre, at indtægter og udgifter følges ad.

Den negative medlemsudvikling bringer også den danske model i fare.

For den lever ikke af sig selv. Den lever, fordi medlemmerne står sammen og organiserer sig.

Det er medlemmerne, der giver os styrken til at blive hørt. Det er antallet, der giver os retten til at sidde med ved bordet – som vi gjorde i Grøn Trepert. Uden opbakning fra en stærk organisation, ingen reel indflydelse.

Når vi sidder med ved bordet, har vi mulighed for at påvirke beslutningerne – for at sikre, at grøn omstilling, beskæftigelse og ordentlige vilkår ikke bliver noget, der sker *for* os, men *med* os.

Vi ved, at den danske model er presset.

Vi ser det i globaliseringen, hvor produktionen flytter derhen, hvor lønnen er lavest.

Vi ser det i stigende ulighed – hvor nogle får mere magt, mens andre mister fodfæstet.

Og vi ser det i EU, hvor beslutninger træffes hen over hovedet på lønmodtagerne.

Når Europa-Kommissionen vil lovgive om mindstelønninger og overenskomster. Når EU vil blande sig i løndannelsen på det danske arbejdsmarked, så er der virkelig grund til bekymring.

Det er en glidebane, som risikerer at smadre den danske model.

Derfor er der også grund til at glæde sig. Både over at den danske regering i januar sidste år lagde sag an ved EU-domstolen. Men også over at generaladvokaten ved EU-domstolen efterfølgende har foreslået, at EU's mindstelønsdirektiv skal annulleres.

Og selvom dommerne i sagen ikke er styret af generaladvokaten og fortsat kan afgøre, at Danmark taber sagen, så er det nu noget mere sandsynligt, at vi får medhold.

Mit budskab til EU-Kommissionen er knusende klart.

EU skal holde snitterne fra den danske model!

Så vi kan altså noget, når vi står sammen.

Vi ser det i de overenskomster, vi har indgået.

Vi ser det i de sejre, vi har vundet i retten.

Vi ser det i de historier, hvor medlemmer, der stod til at miste alt, fik retfærdighed, fordi vi stod fast.

Vi ser det i den tillid, som tusindvis af medlemmer viser os hver dag, når de vælger at stå i vores forbund.

Fagbevægelsens rolle er ikke forældet. Tværtimod. Den er mere nødvendig end nogensinde.

For hvem skal ellers sikre, at de unge ikke bliver snydt for deres løn? Hvem skal ellers sikre, at udenlandske kolleger ikke udnyttes?

Hvem skal ellers sikre, at den grønne omstilling sker retfærdigt? Hvem skal ellers sikre, at værdigheden følger hele arbejdslivet?

Svaret er enkelt: Det skal vi. Det kan vi. Og det vil vi.

Men vi må også være ærlige over for os selv.

Vi skal være skarpere. Vi skal være mere til stede. Vi skal være endnu mere synlige.

For vi kan ikke tage medlemmernes tillid for givet.

Vi kan ikke tage fællesskabet for givet.

Det skal vindes hver eneste dag. Og det vinder vi kun, hvis vi er tæt på virkeligheden.

Hvis vi er til stede på arbejdspladserne.

Hvis vi lytter, hjælper og handler.

Det er derfor, organisering er så vigtigt.

For uden medlemmer mister vi styrke.

Uden medlemmer mister vi legitimitet.

Uden medlemmer mister vi muligheden for at skabe forandring.

Men når vi er mange, kan vi flytte bjerge.

Når vi er mange, kan vi sikre sejre.

Når vi er mange, kan vi skabe et samfund, der bygger på retfærdighed og solidaritet.

Vi har set, hvordan vi sammen fik sat en stopper for uretfærdige fyringer.

Vi har set, hvordan vi sammen rejste os under pandemien.

Og vi vil se det igen.

For fællesskabet er stærkere end nogen krise.

Venner, fagbevægelsens rolle er ikke bare at forsvare det bestående.

Vores rolle er at skabe fremtiden. At sætte retningen. At tage ansvar.

Vi skal turde sige højt, hvad der er retfærdigt. Vi skal turde udfordre dem, der vil svække vores rettigheder. Vi skal turde kræve mere – for medlemmerne, for arbejdspladserne, for samfundet.

Vi har gjort det før, og vi kan gøre det igen. Vi har skabt ferie, pension, overenskomster, bedre arbejdsmiljø. Vi har skabt tryghed. Vi har skabt retfærdighed. Og vi vil skabe mere.

Så kære venner, lad os tage denne opgave på os – med den samme beslutsomhed, som vi har vist, hver gang uretfærdigheder har truet.

Fagbevægelsen er ikke fortid – den er fremtid.

For vi står ikke stille. Vi står sammen. Og sammen skaber vi forandring.

Men vi kan ikke gøre det alene. Fagbevægelsen er stærkest, når vi trækker i samme retning – og det kræver lederskab og fælles retning helt fra toppen.

Vi skal sammen styrke organisationsgraden, vinde medlemmer tilbage og genopbygge troen på fagbevægelsen.

Hvis ikke vi kan vise, at vi gør en forskel for almindelige lønmodtagere, så mister vi langsomt det fundament, den danske model hviler på.

Tilbageblik

Kære venner, jeg vil også tage mig tid til et tilbageblik – ikke som en afslutning, men som et vidnesbyrd om, hvad vi har løftet sammen gennem mange år.

For at forstå nutiden, må vi se på den vej, vi har gået.

Jeg har været jeres forbundsformand i mere end 20 år.

Det har været en ære hver eneste dag. Der har været gode dage, og der har været svære dage. Men der har aldrig i de 20 år været en dag, en time eller et øjeblik, hvor jeg har fortrudt, at jeg tilbage i 2004 vandt jeres tillid og blev forbundsformand for Fødevareforbundet NNF.

Jovist, har vi haft vores uenigheder undervejs. Men det har aldrig gjort så ondt, at vi ikke kunne rejse os og komme videre sammen. Stor tak for det.

I har været modige. I har været fremsynede. Og I har turdet gå nye veje, også selv om nogle af jer har måttet træde et skridt til side. For fællesskabets skyld. Til gavn for jeres fagforening.

Når jeg ser tilbage, husker jeg tydeligt 2008, hvor vi traf en af de vigtigste beslutninger i vores historie.

Vi opløste de gamle faggrupper, lagde stridighederne bag os og sagde: Fra nu af står vi sammen som én enhedsfagforening.

Det krævede mod, det krævede fornyelse, og det krævede vilje.

Men det gjorde os stærkere.

Ens kontingent, en stærkere hovedbestyrelse, en organisation med ét fælles mål. Det fundament, vi lagde dengang, har båret os gennem alt det, der fulgte.

Jeg husker også, hvordan vi tidligt satte kampen for retten til en værdig tilbagetrækning på dagsordenen.

Det blev en af de store, afgørende kampe i vores tid.

Vi hørte de slidte hænder på gulvet sige: "Kan jeg virkelig holde til det, til jeg er 67?"

Og vi svarede: Nej, det kan du ikke – og det skal du heller ikke.

Derfor var det en historisk sejr, da vi fik Arne-pensionen igennem.

Endelig en ordning, der gav mennesker, som har arbejdet et langt liv, retten til at stoppe, inden kroppen knækkede.

Det var ikke givet på forhånd. Det blev skabt, fordi vi stod fast, fordi vi råbte højt, og fordi vi bar medlemmernes virkelighed ind på Christiansborg.

Og jeg husker også indsatsen, da vi gik sammen og reddede slagteriet på Bornholm. Mit i alle virksomhedslukninger er det et lyspunkt, der varmer og som jeg ser tilbage på med stor glæde.

Og jeg husker de mange timer i ministerkontorerne, i udvalgslokalerne, i trepartsforhandlingerne.

Og lad mig sige det fuldstændig klart: Vi havde aldrig fået Tidlig Pension uden et solidt arbejde på de bonede gulve. Og på Mette Frederiksens klokkeklare opbakning.

Vi har kæmpet for meget, men jeg vil fremhæve tre ting. Tidlig pension, Covid-19-erstatningerne og den grønne omstilling.

Tre eksempler på, at når vi står samlet, bliver vi hørt.

Da slagteriarbejdere blev syge af Covid-19, var der først ingen, der ville tage ansvar. Men vi gav os ikke. Vi førte sagerne, vi gik hele vejen til retten, og vi vandt.

Vi fik én gang for alle fastslået, at vores medlemmers liv og helbred faktisk betyder noget.

Og vi har stået fast i den grønne trepart og sagt: Ja til klima, men ikke på bekostning af danske arbejdspladser. Ingen regneark må koste et menneske jobbet – det har vi sagt, og det har vi stået fast på.

Men vores historie skrives ikke kun ved forhandlingsbordet – den skrives på gulvet.

Historien handler ikke kun om de store politiske sejre. Den handler om mennesker.

Jeg husker kollegerne på gulvet, der med rank ryg og slidte hænder fortalte mig, hvad det hele handler om.

Tillidsfolkene, der fandt en løsning, da udenlandske kolleger stod uden tag over hovedet.

De unge, der blev snydt for deres løn eller fyret efter et opslag på sociale medier – og som lærte, at fællesskabet stod bag dem.

Jeg husker medlemmer, der gik fra ufaglært til faglært, og stoltheden i deres øjne, når de stod med svendebrevet i hånden.

Det er historier, der har sat dybe spor i mig – og som viser, hvad vores fællesskab betyder i virkeligheden.

Jeg husker også de svære øjeblikke.

Når arbejdspladser lukkede.

Når medlemstallet faldt, fordi produktionen flyttede, eller maskinerne tog over.

Når vi måtte tage afsked med kolleger og venner i organisationen.

Det har gjort ondt.

Men hver gang har vi rejst os.

Vi har ikke givet op.

Vi har fornyet os, vi har taget ansvar, vi har bygget videre.

For vi vidste, at vi måtte holde fast i fællesskabet, hvis vi skulle have en fremtid.

Jeg tænker også på de relationer, vi har bygget.

Vi har arbejdet tæt sammen med socialdemokratiske regeringer, men også haft nære relationer til Venstre. Vi har haft dialogen med Jacob Ellemann, Troels Lund, Lars Løkke og mange andre.

Vi har også et værdifællesskab med SF, der blandt andet kommer til udtryk i vores fælles mærkesag om at gøre danskundervisning til et arbejdsgiveransvar.

Det har altid været mit tydelige mantra: Vi taler med alle, der vil lytte til os.

Vi søger ikke kampe for kampenes skyld, men for resultaternes skyld.

Og den respekt, vi er blevet mødt med, har betydet, at NNF har siddet med ved de afgørende forhandlinger. Det er en styrke, vi må holde fast i.

Jeg husker mine medarbejdere i sekretariatet og på forbundskontoret.
For jeg kunne aldrig have løftet det alene.

Jeg har ofte sagt, at jeg gik på arbejde hver dag, fordi der var noget, der skulle ordnes. Men jeg gik derind med glæde, fordi jeg vidste, at jeg havde et stærkt hold omkring mig.

Vi har grinet, vi har knoklet, vi har truffet svære beslutninger. Men vi har gjort det sammen.

Når jeg ser tilbage på de mange beretninger, jeg har aflagt igennem årene, ser jeg en rød tråd: kampen for retfærdighed.

Om det har handlet om pension, arbejdsmiljø, uddannelse, unge, integration eller klima – så har vi stået fast på retfærdighed.

Vi har sagt: Mennesker først. Ikke tal. Ikke regneark. Men mennesker.

Udfordringernes tid

Vi lever i en tid med store udfordringer.

Inflation og stigende priser presser husholdningsbudgetterne.

Klimaet kalder på handling, og fødevareerhvervet står midt i en omstilling.

Globaliseringen og international konkurrence presser vores arbejdspladser.

Og politikere ser alt for ofte på os som tal i et regneark i stedet for som mennesker af kød og blod.

Men vi lever også i en tid med muligheder.

Muligheden for at skabe et stærkere arbejdsmarked.

Muligheden for at sikre retfærdighed, også i en ny tid.

Muligheden for at bruge fællesskabet til at finde løsninger, hvor andre kun ser problemer.

Derfor er temaet for denne kongres så rammende: Fælles retning. Fælles ansvar.

For vi kan ikke klare udfordringerne alene. Ingen af os. Ikke det enkelte medlem. Ikke det enkelte tillidsnetværk. Ikke forbundet alene.

Men sammen kan vi.

Vi står på skuldrene af en stolt tradition. En tradition, hvor vi har kæmpet for bedre vilkår, kortere arbejdstid, højere løn, retten til ferie, retten til pension.

Intet af det kom af sig selv. Alt blev kæmpet hjem.

Og på samme måde er det i dag. Intet af det, vi drømmer om, kommer af sig selv. Det skal kæmpes hjem. Og det skal kæmpes hjem i fællesskab.

Vi står her ikke kun for at se tilbage. Vi står her for at se frem. Vi står her for at finde vores fælles retning. Og vi står her for at tage vores fælles ansvar.

For uden os – intet fællesskab. Uden fællesskab – ingen fremtid.

Vi står ikke kun sammen i modgang – men også i håbet om en bedre fremtid.

Afslutning

Jeg har været hele vejen rundt, og om lidt er talerstolen jeres.

Til debat om både den skriftlige og min mundtlige beretning.

Men først er det tid til at samle trådene.

For i sidste ende handler alt det, vi har talt om, om det samme: fællesskab.

Vi kan have nok så mange planer, nok så mange reformer, nok så mange ordninger.

Det er fællesskabet, der gør forskellen. Det er fællesskabet, der løfter, når mennesker falder.

Det er fællesskabet, der giver styrke, når uretfærdigheden rammer. Og det er fællesskabet, der skaber håb, når fremtiden virker usikker.

Fælles retning. Fælles ansvar.

Fælles retning - betyder, at vi tør sige, hvor vi vil hen.

At vi tør stå fast på, at vi vil have en retfærdig tilbagetrækning.

At vi vil have et godt arbejdsmiljø.

At vi vil have uddannelse og organisering.

At vi vil have unge og udenlandske kolleger med i fællesskabet.

At vi vil have en grøn fremtid med danske arbejdspladser.

At vi vil have en stærk fagbevægelse, der kan bære fremtiden.

Det er vores fælles retning.

Og fælles ansvar betyder, at vi ikke lægger byrden på enkelte skuldre.

Det betyder, at vi alle må tage del.

At vi alle må stå sammen.

At vi alle må være med til at kæmpe.

For ingen kan løfte det alene.

Vi står ikke stille. Vi står sammen.

Jeg ved, at de næste år ikke bliver lette. Vi står over for udfordringer, der kan virke uoverskuelige.

Men jeg ved også, at vi har klaret det før.

Vi har stået i stormvejr. Vi har mødt modstand.

Vi har været presset til det yderste. Og vi har rejst os igen. Hver gang. For vi har fællesskabet. Og det er stærkere end nogen krise.

Jeg har nævnt mange historier i dag. Men listen er meget længere.

Ole, der fik en fyreseddel på sin fridag.

Anette, der ville give kage, og fik en fyreseddel i stedet.

Anders, der frygtede, at sygdommen ville koste ham jobbet.

Brian og Damian, der blev ramt af ulykker.

Henning og hans kone, der begge mistede jobbet samme dag.

Helle, der blev fyret to gange på syv måneder.

Amy, Josefine, Rikke og Simone, der blev snydt for løn. Og alle de andre.

De er ikke bare historier. De er virkelighed. Og de er beviser på, hvad vi kan, når vi står sammen.

Resultater

Så lad mig slutte denne beretning, hvor vi begyndte: hos fællesskabet. For med fællesskab er alt muligt.

Så hør lige, hvad vi har skabt – sammen

- Vi har forsvaret Arne-pensionen – og vi står fast på, at tidlig pension skal fastholdes ved 64 år.
- Vi har vundet store sejre for medlemmer, der blev syge af Covid-19 på slagterierne – og sikret moralsk oprejsning.
- Vi har hjulpet medlemmer som Ole, Josefine og Gitte med at få millioner af kroner tilbage i manglende løn og feriepenge – fordi ingen skal snydes.
- Vi har kæmpet for og vundet forbedringer af arbejdsmiljøet, og vi har rejst sager om ulykker og nedslidning, der gør en forskel for hele arbejdspladser.

- Vi har styrket indsatsen for uddannelse og opkvalificering, så flere kan gå fra ufaglært til faglært – også midt i livet.
- Vi har løftet indsatsen for unge og lærlinge, så de får tryghed og en stemme i forbundet.
- Vi har sat integration på dagsordenen – og slået fast, at udenlandske kolleger skal have ordentlige vilkår og en reel plads i fællesskabet.
- Vi har kæmpet os til indflydelse i den grønne omstilling og sat et klart krav: Danmark skal gå foran på klima – uden at sende arbejdspladser ud af landet.
- Vi har holdt fanen højt for den danske model, sikret overenskomster og stået vagt om retten til at forhandle vores egne vilkår.

Så når jeg ser tilbage, ser jeg en historie om fællesskab. En historie om kampe, sejre og men også nederlag.

Men husk lige: Et nederlag er blot en sejr, der endnu ikke har vundet.

Kære alle sammen.

Det er en stolt tillidsmand, der aflægger beretning i dag.

Tak for alt.

Tak for jer.

Tak fordi jeg fik lov.

Og ikke mindst: Tak for ordet.

Og tak for fællesskabet.